

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egy évre ————— 3 frt — kr.
Félévre ————— 1 frt 50 kr.
Negyedévre ————— frt 75 kr.
Tanítóknak és közmüiparosoknak egy évre 2 frt.

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” czímére küldendők. (Deák-tér 29. szám.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

A lap megjelenik minden szerdán.

Járdánházi és berenczei
Kováts Eduárd
1823 — 1898.

Társadalmunknak egyik legkiválóbb alakja, Szatmár vármegyének valódi büszkesége költözött el az élők sorából, midőn a múlt hó 29-én Kováts Eduárd visszaadta lelkét teremtőjének.

Minden nagyítás nélkül lehet mondani, hogy alig van ember, kiből a jellemzilárdság, tetterő, áldozatkészség, igazság és kötelességérzet oly magas fokban lett volna egyesítve, mint a boldogult egyéniségében, s mindezeket a nemes tulajdonokat zománczként vette körül, mintegy keretbe foglalta szerénységgel párosult alapos tudása, a legmélyebben érzett igazán mintaszerű vallásos meggyőződés.

Tüneményszerű jelenség volt, mint az üstökös az ég azurján. Szellemének fölényével s irányító képességével bevilágította a tevékenység mezejét, lelkesedése és munkabírása vezérszerepet juttatott neki osztályrészül a társadalomban.

Ahol cselekedni kellett, ahol a nemes törekvések bajnokokatszólitottak a tettek terére, mindig első volt a legelső között, példájával bátorságot öntött a szívekbe, megerősítette a gyengéket, kiknek keblében a bizalom az ügy iránt lanakadni kezdett.

Mint megyebizottsági tag erőt meghaladó tevékenységet fejtett ki. A megyei élet ugyszólván szívéhez volt nőve, melynek minden mozzanatára éberem figyelt, s a mellékczeloktól eltekintve egyedül a közérdek zászlóját lobogtatta. Megyebizottsági gyűlés nála nélkül meg nem eshetett. Nagyon jól tudta, hogy az újabb desoláló rendszer idején szükség van a független gondolkozásu elemekre, mert csak ezek menthetik meg az eszmét, ezek gyakorolhatják az ellenőrzést a hatalom, a klikkek és magánérdekek egymásba fonódó polypkarjai felett, melyek olykor a legtisztább és a legönzetlenebb czélokot is kimélet nélkül fojtogatják.

Kováts Eduárd ott volt és derekasan megállotta a helyét. Nem habozott sikra szállani, ha veszélyeztetve látta azt az alapot, melyen a közérdek oszlopai nyugosznak. Ha a körülmények úgy kívánták, nem tartózkodott a szigorú kritikától, tudva azt, hogy az arany tömecsiről is tűzben válik le a szennyező salak.

Ki kell emelnünk azon ügy buzgóságát, melylyel a Széchenyi Társulat ügyeit vezette mint annak hat éven keresztül igazgatója. Itt semmi fáradságot nem kimélt, ennek nemes czélját a haza és a nép javának tekintette, melyért egész önfeláldozással küzdeni nemcsak kötelességének, de büszkeségének ismerte. E kul-

tur egyesület Kovács Lajos után neki köszönhet legtöbbet.

Jellemének nemes vonása az az áldozatkészség, melylyel felkarolta az elhagyottak, különösen a szegény árvagyermek sorsát. Nem várt ezért elismerést vagy földi jutalmat, a legnagyobb jutalmat jótetteiért szívében hordozá, s megnyerte a szerencsétlenek áldó imáiban. Ez neki teljesen elegendő volt s nemes lelkét boldoggá tévé.

Vallásosság tekintetében ritkítja párját. A kath. egyházhoz való hű ragaszkodása mintakép gyanánt állhat a jövő nemzedék előtt, s megszerezte a társadalomban egyéniségének azt a nymbust és tiszteletet, melylyel csakis a vallásos érület képes körülövezni a jellemet.

Villamcsapásként hatott a legelső hír mindenkire, hogy nemes szíve megszünt dobogni. Szinte nem akarta elhinni az ember, hogy Kováts Eduárd nincs többé az élők sorában. Fájdalommal és mély részvétellel állunk meg ravatala mellett, hiszen vármegyénk elvesztette jeleinek legjelesebbikét.

Most pedig beszéljenek a boldogult életrajzi adatai, melyeket a család egyik nagyérdemű tagjának szivességéből egész terjedelmében közlünk.

Városunkban született 1823. május 18-án. A szülei háznál gondos nevelésben részesült, ami elhatározó befolyással volt későbbi életére. Iskolai tanulmányait Nagy-Károlyban és Szat-

TÁRCZA

A szegények anyja.

Szatmár város „Tabitá”-ja nincs többé!

Igy szólott a temetést végző megyéspüspök, midőn özv. Lengyel Zacharnét az egész város kegyeletes részvéte mellett nyugvó helyére kísértük.

E néhány szóban oly találó jellemzése van a boldogultnak, minőt csak az a melegen érző sziv adhatott, mely szintén egészen a szegényeké.

Joppében — így olvassuk a szent írásban — élt egy Tabita nevű asszony. Ez teljes vala jócselekedetekkel és alamizsnákkal, melyeket tön. Történt pedig, hogy megbetegedvén, meghala. Péter apostol ekkor közel Joppéhoz Lidáiban vala. A tanítványok tehát két férfit küldének hozzája, kérvén őt: Ne sajnálj hozzánk jönni. Péter apostol enged a kérésnek, elmegy velük. És midőn oda érkezett a felső terembe vitték őt; és körülállották őt mind az özvegyek, sirván és mutogatván neki a köntösöket és ruhákat, melyeket Tabita csinált nekik...

Ime Joppe Tabitája!

És mikor e püspök e szent történetet az apostolokra emlékeztető evangéliomi egyszerűséggel elmondá: a koporsót körülálló népsokaság ajkairól vette el a szót: A mi városunk Tabitája volt az, ki most koporsóban nyugszik, a kitől nem csak szívéhez álló legközelebbjei, de a szegények nagy száma bucsuzik. Ezek egyik része már itt van a temetőben. Talán sokakat közülök megsiratott, könyes szemekkel kísért ide. Talán szellemük reszketve örülnek, hogy hozzájuk tér pihenni. Mások meg talán itt vannak közöttünk, sirván — es bizonyára megmutathatnák a ruhákat, miket varrott nekik és megemlékeznek a jótéteményekről, mikkel elhalmozá őket.

Mert a boldogult, mint példás anya, családjának, gyermekeinek és unokáinak élt. Ő volt az az összekötő kapocs, mely a messze kiterjedő családtagoakat, mint erős törzs tartotta össze. Pedig gyöngé nő vala, de az élet szenvedései a férfi erejét és hősiességét szereztek meg számára.

De volt neki még egy más családja is. Itt is anya volt. A szegények anyja. Akkor volt boldog, ha az éhezőknek ételt, a ruhátlanak ruházatot adhatott. Vasárnaponként főzött a szegényeknek, a kiknek, mint a jó anya szokta, önzéssel osztotta ki az eledelt.

Nem elég azonban irgalmasságot cselekedni. Az irgalmasság cselekedetei ugyan a hitnek nagyrebecsülő virágai. Önmagunk tökélyesedése, saját példánk fénye, ezek vannak hivatva az igazi keresztény jellem fejlesztésére...

A megboldogult mindezekben is elüljárt. Az imádkozás táplálta, erősítette, vigasztalta. Óthon és az Isten házában szeretett tartózkodni legtöbbet. Harangszó ott találta elsőnek a templomban. És ki maradt ott utólsónak? Ő, a ki elsőnek érkezett. A májusi szép ájtatosságokról nem maradt el. S midőn elérkeztek a nagybőjti szent napok és a Kálvária ajtaja megnyilt; ő még az utolsó időkben is az aggság gyengeségeivel, de a lélek nagy erejével járta sorba a szenvedés helyeit...

Nagyon jól ismerhette a Kálvária lépcsőjeit. Tizenhat esztendeig feküdt az ő férje betegen és ugyanannyi ideig ápolta példás hűséggel, önfeláldozással és zugalódó szó sohasem jött ajkairól!

... Péter apostol Tabita ravatalánál térdre esvén, imádkozék. És a testhez fordulván mondá: Tabita! kelj föl. Amaz pedig fölnyitá szemeit és látván Pétert felüle! Kezét nyujtván pedig neki föllállitá őt!

Az Urban elhunyt drága halott is fel fog

máron végezte, már akkor kitűnt kiváló képességével, tanárai nagy elismeréssel voltak a törekvő ifjú iránt, különösen *Biró Lászlónak*, a későbbi szatmári püspöknek volt kedvenc tanítványa, s a közöttük kifejlődött jó viszony megmaradt egész a főpásztor haláláig.

Lerádván a középiskolák porát, Kassára ment, hogy a jogtudományi szakból nyerjen kiképeztetést. Miután a szükséges ismereteket itt és Budapesten megszerezte, hajlamai a közigazgatási pályára vonzották. *Zoltán János*, Szabolcs vármegye alispánjának oldala mellett töltötte a joggyakornokság idejét. A jeles készültű fiatal ember azonban csakhamar magára vont a figyelmet, minek következménye az volt, hogy a bécsi udvari kancelláriához lett behíva, hol a nagyhirű *Platthy* referendárius mellett fogalmazói minőségben nagy buzgósággal működött, s főnöke még azután is, midőn hivatalától megvált, gyakran elismeréssel emlegette hivatalos állásában kifejtett tevékenységét.

Folyton érezte azonban, hogy ez a működési kör nem az ő lelkületéhez való, a megyei élet itánti vonzalom mindig erősebben kezdett kifejlődni keblében, ami arra készítette, hogy megváljon az udvari hivataloskodástól, s a közigazgatási pályán szerezzen szíve vágyainak kielégítést. Épen küszöbön volt vármegyénkben az általános tisztújítás, midőn családi birtokára Homokra érkezett, hol gazdálkodással kezdett foglalkozni. A közbizalom azonnal a tevékenység terére szólította, mert alig pihenhetett meg, el kellett fogadnia a vármegye közönsége által neki felajánlott szolgabírói tisztiséget. Azt az örömet, melyet a közigazgatási pályától remélt, nem hozta meg neki a tényleges szolgálattétel, sőt bizonyos keserűséggel töltötte el. Láta azt, hogy az életben nagyon sok gáncs éri a legtisztább és a legönzetlenebb törekvéseket. Ehhez járult az a körülmény, hogy közelegtek a mozgalmas napok, a 48-iki események előre vetették árnyékukat. Nem kislélekűség, nem a köteleességteljesítéstől való félelem, hanem azon erős meggyőződés, hogy hazájának és vármegyéjének javára függetlenül kell érvényesítenie tehetségeit, arra bírta, hogy rövid idő múlva lemondott a szolgabírói állásról.

A szabadságharc alatt ő is meghozta

hazájának azt az áldozatot, melylyel neki minden hű fia tartozik. Előbb a nemzetőrségnél mint *Katona Miklós* parancsnok szárnysegéde, később mint honvéd szolgált a hazát.

A szabadságharc leveretése után nőül vette a magas műveltségű és gyöngéd lelkületű *Térey Mária*t, ki *Szendrey Julián*nak, *Petőfi Sándor* nejeinek kebelbarátnője volt. Boldog családi élete azonban csak hét évig tartott, mert szeretett hitvesét elragadta kebléről a halál, s ez a csapás oly rendkívüli fájdalmat okozott érzékeny lelkének, hogy éveken keresztül teljesen visszavonult a nyilvános élettől. Nem nősült többé meg, feledhetetlen nejeinek emlékét élte utolsó pillanataig hiven megőrizte szívében, a kedves halottnak kis üvegre festett arcképét folyton kézi tárczájában hordozá.

Az abszolutizmus idején a csász. kir. törvényszéknél rövid ideig mint bíró működött, de ez a hivatás épenséggel nem egyezett meg függetlenségért epedő szellemével, ott hagyta hivatalát, családi birtokára vonult s éveken keresztül a gazdálkodásnak élt.

De ettől az időtől fogva a vármegye ügyét egész odaadással, a legönzetlenebb buzgalommal szolgálta. Tagja volt csaknem az összes bizottságoknak, hol szellemi képességei irányító hatással voltak a dolgok menetére. Nem volt közgyűlés, melyről Kováts Eduárd hiányzott volna. Ugy érezte, hogy neki a megyében küldetése van, melynek lelkiismerettel eleget tenni kötelessége a közönséggel szemben.

Mint a közigazgatási bizottság tagja, husz éven keresztül csak egyetlenegy gyűlésről maradt el, akkor is azért, mert a katonai vegyes felülvizsgáló bizottság elnöke lévén Szatmáron volt hivatalos teendőivel elfoglalva.

Közhasznú tevékenységének elismerésül 1869-ben érte a legfelsőbb kitüntetés, midőn ő felsége kir. tanácsosnak nevezte ki.

A katonai vegyes felülvizsgáló bizottságon szintén husz éven keresztül viselte az elnöki tisztet anélkül, hogy anyagi díjazást várt avagy elfogadott volna. E minőségben ki fejtett áradásai jutalmául egyenesen br. *Fehérváry Géza* kezdeményezésére ő felsége a vaskorona renddel tüntette ki.

Hogy milyen nemes lélek lakozott a boldogultban, legjobban bizonyítja az, hogy a sze-

gényeknek, az elhagyatott árváknak igazi gyámoltója volt. Ha segélyért fordult valaki hozzá, sohasem távozott üres kézzel tőle. Jól esett áldott szívének, ha a nyomoruság általa enyhületet nyert. A téli időszak alatt évek hosszu során keresztül pénzzel és élelmi cikkekkel gyámoltotta a falujabeli szegény lakosokat, falusi háza az elnyomorodottaknak és ügyefogyottaknak nyújtottak állandó menedéket.

Ujabb időben a bizalom ujabb működési terere szólította, midőn a Széchenyi Társulat nagynevű alapítójának és igazgatójának *Kovács Lajos*nak halála után ő reá ruházta a hervadhatlan érdemeket szerzett férfit örökségét.

Itt mutatta meg, hogy mily lelkesedéssel csügg a magyar kultúra emelésén, s hogy miként lehet önzetlenül állani a közérdek szolgálatában. Emberi erőt meghaladó energiával intézte a társulat ügyeit, aggkora daczára faluról falura járt, hogy kiseddovodákat, s gyermekmenedékhelyeket szervezzen, a megelőköt gondozza, ellenőrizze, a felmerült hiányok pótlását eszközölje. Egész lélekkel élt ennek a küldetésének, boldognak érezte magát, hogy ő érte a társulat részéről ez a bizalmi megtiszteltetés. Működése arany betűkkel lesz megörökítve a társulat évkönyveiben, s egész nemzedékek áldani fogják emlékezetét.

Ezenkívül elnöke volt az országos földhitelintézet vidéki bizottságának, alapító tagja a magyar országos gazdasági egyesületnek, a törtenelmi és a szent István társulatnak.

Politikai elveire nézve a konzervatív irány híve volt, a mérsékelt ellenzék zászlója alatt küzdött, nem is úgy mint közvitéz, hanem mint a vármegyei nemzeti pártnak alelnöke. A vezér, *Apponyi Albert* személye iránt mindig kiváló tisztelettel volt s vele valamint *Horánszky Nándor*ral folytonos összeköttetésben állott, sőt egy alkalommal az aranyos-megyesi kerületben mandátumot akart vállalni, de a kormánypárt óriási erőfeszítése útját állotta, hogy a törvényhozásban részt vegyen.

Kiváló előszeretettel viseltetett a tudományok iránt. Több mint 8 ezer kötetre menő könyvtára maradt, melyben az irodalom legujabb és legbecsesebb termékei mind feltalálhatók.

A kath. egyháznak áhitatos lelkével és

kelni! Nem ugyan az életre, hanem egy szebb, egy örökké tartóra, melyet az Ur készített azok számára, kik az ő parancsait e földön hűségesen megtartották. Mi meg vagyunk győződve, hogy az ő lelke a mennyországba szállott! E szent hittel bucsuzzanak el az őt szeretők és mi mindnyájan, kik őt ide elkisértük . . .

Ime így vettünk bucsut a „szegények anyjájá”-tól, kinek koporsóját püspökünk ő méltósága óriási néptől környezve szentelte be és kísérté a temetőbe.

Azt hisszük, hogy az a beszéd, melylyel ő méltósága e drága halottat elbucsuztatta és melyet igen halvány vonásokban, csupán emlékezet után igyekeztünk visszaadni . . . a megboldogultnak leghivebb necrologja . . .

A szegények anyjának emlékezete pedig még sokáig és sokaknak fog imáiban és emlékezetében fenmaradni.

Halálára egyik unokája, *Joanovics Ernő* joghallgató a következő kis gyászverset írta, melyet mint a gyermeki szeretetnek közvetlen megnyilatkozását e helyen közreadjuk.

Nagymama emlékére.

Szememben köny — kezemben rezg a toll :
Vigaszt fájdalmunk vajh? hogyan talál?

Ki értünk éltél s kit úgy szereténk :
Jó nagymamánk örökre itt hagyál!

Lezárult immár jóságos szemed,
Nem száll felénk már arcod mosolya.
Szíved, melyben nem volt csak szeretet,
Nem fog dobogni senkiért soha.

Lázálmaink fölött már nem virraszt,
S felénk nem hajlik többé ősz fejed,
S melylyel oly sokszor betakargatál,
Meggzúnt reszketni áldott két kezéd.

Az éhezőknek eledelt adál,
Vigasztalád buzgón a szenvedőt,
Mit balkezéd tett, nem tudta a jobb,
Ugy áldtak téged : titkos jótévőt.

Ki balsorsban, mint áldási között
Istent imádni nem szüntél soha,
Ki hittél buzgón, s hön szeretted Őt
Ajkidról nem száll többé hő ima.

Ki áldó szóval úgy vigasztalál
Mindenkint, hogyha fogta csüggedés,
Élted közöttünk álom volt csupán,
Szép álom volt, — s úgy fáj az ébredés.

De nem haltál meg! Csak elköltözél:
Te élsz közöttünk! Itt van szellemed!

S mint életedben óva, féltve, — most
A fény honából terjeszd ránk kezéd.

Sok is a becsületből.

Elégett a kis falunak vagy harmadrésze.
Épen a legszegényebb része, mely putri házaival szemérmesen felhuzódik a hegyoldalba, a keskeny patak völgy felett.

Ez a patak völgy volt a veszedelme. Ezen sivitott végig szokása szerint az éjszaki szél; a patakban nem volt víz, mert egész télen egy arasz hó sem feküdt a hegyekben; a tűz kitért, a lágot vitte a szél, mint a dühös cigány kapálózó purdeját a fülénél fogva, veszettül, sebesen. Nem birták oltani; oda lett a legszegényebb nép hajléka, maradék elesége, téli gunyája.

S messze van még az aratás, hogy kényeret keressen, közel még a zuzmarás, koratavasz, hogy ruha nélkül is ellehessen.

De valamennyi közt legszegényebb, legnyomorultabb Árva Sajó Péter. Az árva-név is azért ragadt rá, mert kiskora óta folyvást üldözte a sorsa, mintha rajta akarta volna bebizonyítani, hogy minden csapást kibírhat az ember, ha nem ismeri a csüggedést. Szenvedett,

buzgó vallásosságával egyik kiváló disze vala s ha volt valaha ámbíciója, azt hltorsosai bizalmából a kath. kongresszusra képviselőül való felküldetésében látta volna teljesülve.

Azonban a körülmények sajátságos összetalálkozása a legutóbbi választásnál e téren őt politikai vezérével és régi barátjával báró Vécsey Józseffel hozta össze s a megboldogult sietett is lapunkban kijelenteni, hogy ő a vezérrel szemben csakis odaadó és hűséges közkatona akar maradni.

Családjának tagjaival szemben bár szigorú, de gyöngéd érzelmekkel szerető rokon volt s ha egyik kezével néha sujtani is akart, a másik kezének áldása már estében feltartotta a csapást.

Fájdalmas volt reá nézve, midőn a mult évben előrehaladt kora és megrendült egészsége miatt el kellett hagyni azt a szeretett vármegyét, melyet polgártársainak osztatlan bizalma és tisztelete mellett ötven éven keresztül annyi hűséggel, sikerrel és buzgalommal szolgált, de mindig követelte családjá tagjaitól, hogy a vármegyei élettől magokat soha vissza ne vonják.

Az utolsó időkben gyakran sóhajtott fel: „Mit is ér már az én életem, ha még Károlyba sem lehet járnom!”

De nemes lelke akkor vérzett legjobban, amikor a Széchenyi Társulatnak legutóbbi közgyűlésén ki kellett mondania ama fájdalmas kérő szavakat, hogy vegyék le vállairól a terhet, mert nem tudhatja, hogy lesz-e még a jövőgyűlésen az élők közt?

Eme bús sejtelve immár beteljesedett! A közügyek fáradást és csüggedé-t soha nem ismerő harczosát a küzdők első sorából kiragadta a kérlelhetlen halál.

A család drága halottját a homoki sirboltba szállította, hol vasárnap délután helyezték örök nyugalomra.

Mielőtt a nemes férfit utolsó útjára indult volna, fölötte a beszentelesi szertartást, az egyház megindító fényes pompájával a szatmári halottas háznál diszes segédlettel maga ő méltósága a püspök ur végezte.

A temetésre Szatmárról és ugyszólván az egész vármegyéből seregesen siettek társadalmi életünk kitünőségei Homokra, hol a boldogultat — a családi sirboltba helyezték el. Főispán, b.

Vécsey József, az alispán a vármegyei bizottsági tagok élén, a törvényszék, ügyvédi kar számos képviselői, a katonaság részéről Ludmann Gyula ezredes, Szatmár város polgármestere, fő és al — kapitánya, a Széchenyi Társulat igazgatója és elnökei, a tanfelügyelőség, közjegyzőség, a mérnöki és tanári kar számos tagjai, de kiváló nagy számban volt képviselve a papság, szóval az egész vármegye impozáns módon adott kifejezést az elhunyt iránt való nagy tiszteletének és becsülésének. A temetési szertartás pontban 3 órakor kezdődött, melyet Jandrisics János apát végezett infulával és teljes papi segédlettel. A papi segédletet áldozópapok teljesítették. Ismert jó hangú dalárdisták és papok énekelték a gyászdal: hatással és érzéssel. Majd megindult a temetési menet hosszú beláthatatlan kocsis sorral a családi sirbolthoz. Itt a sirboltot ugyancsak Jandrisics apát szentelte be és mondott nagy hatású beszédet, melyben a boldogultnak szép és ritka jellemvonásait és különösen a Széchenyi Társulat élén kifejtett önzetlen munkásságát domborította ki.

Hirek.

Ünnepélyes szent mise volt mult hó 29-én délelőtt 9 órakor a székesegyházban Ó méltósága a püspök ur püspökké szentelésének 10-ik évfordulója alkalmából. A szent misét, melyen tanáraik vezetése alatt az összes kath. intézetek növendékei megjelentek, Szabó Norbert apátkanonok mondotta.

Bérmautra indult Ó méltósága a püspök ur szombaton reggel Ung vármegyébe. Hámon József kanonok és Szabó István püspöki titkár vannak kíséretében. A déli vonattal érkezett Ungvárra, hol nagy ünnepélyességgel fogadták. Az indóháznál megjelent tiszteletére a város és vármegye, valamint a munkács egyházmegyei káptalan küldöttsége. Jakovics János kanonok a káptalan, Tabódy Jenő főjegyző a vármegye, dr. Lúley Sándor polgármester a város nevében üdvözölték az érkező püspököt, ki válaszában mély részvételnek adott kifejezést azon megrendítő csapás felett, mely a főispáni családot egyetlen fiának tragikus elvesztésével sujtotta,

együttal köszönetét fejezte ki a kitüntető fogadtatásért. Az állomástól a püspök a templomba hajtatott, melynek bejáratánál Hehelein Károly prépost plébános egyházi diszben fogadta a főpásztort. A templom hajójában az ungvári.papnevelő intézet növendékei képeztek sorfalat. Miután ájtatosságát végezte, a plébániára ment, hol azonnal megjelent üdvözlésére a káptalan és a központi papság, az egyháztanács és a kath. kör küldöttsége. Délután részvét látogatást tett a főispánnal, majd Firczak Gyula püspököt kereste fel. Este 6 órakor a májusi Mária ájtatosságok kezdő napján szent beszédet mondott a templomot zsufolásig megtöltő közönség előtt. Másnap végezte Ungváron a bérmlást. Tegnap és tegnapelőtt részt vett a kálváriai bucsun, s azután az ungi kerület községeiben bérmlál, a szentség kiszolgáltatását 10-én fejezi be.

Rendjel viselési engedély. Ó felsége a király f. évi április 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy szent-györgyi Hugonnai Béla gróf Szatmár vármegye és Szatmár-Németi sz. kir. város főispánja a Szent-Sirrend jelvényét elfogadhassa és viselhesse.

Megrendítő tragikus módon halt meg a mult szerdán ifj. gr. Török József, Ung vármegye főispánjának egyetlen fia. Vasárnap reggel Szláray Gábor gr. orsz. képviselő társaságában Szennára indult kacsavadászatra. Utközben a töltött fegyver a szekeren elsült, s a sréttöltés a fiatal gróf jobb czombjába furódott. Gyors menetben hajtatnak Szennára, de szerencsétlenségre a körorvos épen kerületében volt, s Ungvárról csak 4 óra tájban érkezett meg az orvosi segély. Már késő volt. Jobb lábát amputálták, így vélték megtartani az életnek. Mit sem használt. A fiatal gróf másnap reggel nagy kinok közt kiszenvedett.

Legfelsőbb kitüntetés. Maulmer Ödön világszerte ismert budapesti mag-nagykereskedőnek, kinek az orosz czár által történt magas kitüntetéséről csak a napokban emlékeztünk meg, ő felsége a király a csász. és kir. udvari szállítói czimet adományozta.

A szatmári kir. törvényszék tisztviselőinek előléptetését a következőkben egészítjük ki: A VIII. fizetési osztály I-ső fokozatába. Dr.

türt, dolgozott becsületesen a szegény Árva Sajó Péter, előbb mások kenyerén aztán amint fölseperedett, a maga emberségéből, becsületesen. Talán többre is vihette volna, ha oda-hagyja ezt a kis hegyközi falut és beáll valami urasághoz, vagy elszegődik a városba munkásnak, mert ennek a közsegnek szegény népe maga is csak sovány napszámot juttathatott neki; de ő nem birt elszakadni szülővárosától, nem birt messze távozni attól a két sirtől, mely neki megszerezte az árva nevet, de hagyott örökségül becsületet, melyre annál büszkébb volt, mert ez volt egyetlen gazdasága.

A becsületes szorgalom nem is marad meghálálatlan. Ugy látszott, mégsem türt, koplalt, fáradt Árva Sajó Péter hiába. Összekuporgatott napszámával annyit, hogy egy kis viyillót ragaszthatott ő is a többi fecskerakásu házikó sorába a hegyoldalon. Helyet nagy-lekűlen adott neki a község a cserjés legelőből. Az egyszerű szalmatető vigan tekintgetett le a pátakvölgybe. Még pár esztendő s homlokát el-takarja majd egy most lombosodó, terebélyesedő szederfa . . . Fölsegélte az Isten.

És ime, egy irigy láng, egy ádáz szél-roham visszaveti megint a nyomorúságba.

Sirva tördelte kezét s imádkozott Istenéhez, a ki nem hagyta el eddig, csak azt hitte, ma.

A többi leégett, még ha nem is volt biztosítva (azt a néhány garast sem tudta soha-sem összekuporgatni; ezt nem érzik azok, kiknek több jut napjára mint feleharmada annak, a mi elkerülhetetlenül szükséges), nos, a többi, ha nem is volt biztosítva, kaphat egy kis kölcsönt a földjére, a zsuppot megtermi a maga földje. Addig behinti a padlást törek szalmával. Segit magán, egyszóval. De hogy segít magán ő?

A többi falubeli lakos, a kit megkímélt a pusztító vész, bizony nem igen adhat. Kinek-kinek van egy atyafia, komája a leégették közt, ha adhat, azt is annak adja. Neki senkije sincs az élő emberek között, a kiktől könyörületes várhatna. Azt meg nem teszi, hogy billogot akasztasson a nyakába s úgy koldulja végig a megyét. Meg aztán lenne-e annak fogamatja?

Ott találta, a pörnyerakáson sirva, a plébános.

Adott neki is kennyérre valót. Neki is. Mert hiszen más is várt tőle. Mi juthatott hát ő rá az alamizsnából? Házát nem épitheti föl rajta. Az ő 20 éves türésének, megkoplálásának jutalmá, az ő saját házat.

Talán ez is meglesz, — vigasztalta a plébános. Jó az Isten, akkor segít, a mikor nem is sejtjük. Nem jön tele erszénnyel; ámbár

az is megesik, hogy azt hoz valamelyik lelki-követője. Éles az ő szeme, ellát mindenfele.

Akkor történt, hogy nagy veszedelem rémitette, fojtogatta sok-sokfelé az országot. Füstfelhők szálltak hol nyugatról, hol keletről egy-egy leégett város, vagy falu postái. A tűzharang hívó harangja lett minden irtalmas szívü embernek.

Összeállottunk mi is, magyar irók; csináltunk fényes sokadalmat; szép mnzsikaszóval, virágcsatával, katonabandával, tűzijátékkal odacsaltuk a ligetbe az embereket, a kik más-kép nem törődtek volna az égett emberrel, kinek nem érzik a baját a nagy kőházak biztos padmalyai alatt. Odacsaltuk és megadóztattuk. A sok fillérből, sok forintból jutott sok-sok kárvalott embernek.

Az Árva Sajó Péter papja is beállított egy okos kérelemmel. Persze nem utánozhatná mindenki; de nem is tudna oly szivrehatóan szólni mint ennek az egy nyomorult embernek a sorsa meg a tisztességének érdeme.

Az volt a levélben, hogy nagyobb áldás lenne azon a pénzen, a mivel ennek az egy szegény embernek a hajlékát fölépítenők, mint a min husz olyan ember osztozik, a kinek talán már fölösleges az alamizsna, tönkrejütás veszedelme nélkül viselheti a kárát.

Papoczy Gyula, Pap József, Kölcsey János kir. törvénzi bírók. Nuszer Dezső kir. törvénzi albiró, a IX. fizetési osztály II. fokozatába dr. Orosz Sándor kir. alügyész, Uray Károly, dr. Bajnay Endre kir. albirók, A XI. fizetési osztály I-ső fokozatába: Dr. Sándor Lajos, Jákó Sándor, Izsépy Andor, Fésős Endre törvénzi aljegyzők.

Az alispánválasztás Máramaros-Szigeten megtörtént. Lator László árvaszéki elnök neve került ki 255 szavazattal győztesen az urnából dr. Mihályi János 57 szavazata ellenében.

A Hessenstein család gyászja. Turterebes birtokosnőjét özv. gróf *Hessenstein* Mórné megrendítő csapás érte, midőn mult hó 30-án elvesztette forrón szeretett leányát gr. *Hessenstein* Blankát férjezett báró *Chambrier* Frigyesné. A boldogultat Berlinből, hol halála bekövetkezett, a családi sírboltba Hessen-Casselbe szállították, s ma délután helyezik örök nyugalomra.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter Tóth Sándor kir. segédmérnököt a folyamérnöki hivatal létszámába kir. mérnökké nevezte ki.

A szatmárvármegyei Széchenyi Társulat rendkívüli közgyűlést tartott f. hó 2-án a városház disztermében. A közgyűlés tárgyai közt a társulat jövőben való működésére igen fontos ügyeket rendezett el véglegesen. Elfogadta ugyanis az igazgató tanács munkálatait az alapszabályok módosítására vonatkozólag. Az új alapszabályzatban a társulatnak a vármegyével való viszonya is kitejézésre van juttatva, melyről lapunk nemrég fontos tudósítást hozott. Az igazgató jelentését, mely a társulat ez időszerint való működéséről röviden, de tömör vonásokban ad kifejezést — a közgyűlés öröndetes tudomásul vett. A közgyűlés ez alkalommal egy szomorú köteleességet teljesített. Az igazgatói jelentés ugyanis fájdalmas szívvel emlékezett meg azon veszteségről, mely nemcsak a vármegyét, de különösen a társulatot érte berenczei *Kováts Eduárd* kir. tanácsos, társulati alelnök és volt igazgató elhunytával. A társulat a boldogult koporsójára koszorút helyezett, és temetésén nagy számban jelent meg. *Tabajdy* Lajos indítványozza, hogy az elhunyt alelnök és volt igazgató érdemei a társulat jegyzőkönyvében örökítenek meg. E jegyzőkönyv kivonat részvétírat kíséretében küldessék meg a gyászoló családnak is. E közgyűlés két díszelnököt is választott *Domahidy* Ferencz és *Böszörményi* Károly személyében.

Gyászír. Albisi *Bakcsy* Józsefné, szül. *Höger* Johanna mult hó 27-én Szilágy megyében Krasznán életének 80-ik évében elhunyt. A boldogultban Bakcsy Domokos fogorvos és Gergely ev. ref. főgymn. tanár édes anyjakat gyá-

szolják. — *Lánczky* Sándor nyug. kir. járásbíró e hó 1-én Szinyérváralján elhunyt. Egyike volt azon férfiaknak, ki mindig teljes odaadással tartott ki a kormánypárt mellett. — Különb. jövedélyű öreg ur volt, ismerősei körében népszerűségnek örvendett. — *Nemes* Imre erdődi ügyvéd a napokban a község házához akart menni, midőn utközben hirtelen rosszul lett és pár percig tartó kínos szenvedés után meghalt. — *Novák* Károly köz és váltó ügyvéd e hó 1-én életének 74-ik évében Erdődön elhunyt.

Kinevezés. Fésős Albert okleveles mérnököt, Fésős András németi ev. ref. lelkész fiát a m. kir. földmivelésügyi miniszter kir. segédmérnökké nevezte ki, szolgálat végett a debreczeni Cultur mérnökséghez osztotta be.

Az ügyvédi kamara 200 frt. pénzbírságra ítélte fejenként Nyilván Miklós és Dragosiu somkúti ügyvédek, kik a koronázás évfordulóján elmentetést rendeztek, fáklyás menet rendezvén a zenekar oly darabokat játszott s néppel oly dalokat énekeltek, melyek a magyar állameszmét sértették. A kamara ítéletét a kir. kuria most helyben hagyta.

Az országos kath. tanítóegyesület százas bizottsága rövid idő alatt megkezdte tevékenységét. Az egyesület tisztikara dr. *Steinberger* Ferencz a százas bizottság elnökének vezetésével a napokban ülést tartott Budapesten, mely a százas bizottságnak teendőit immár kijelölte.

A miniszter csudálkozik. A hegyi vasút érdekében a fővárosban járt küldöttség a *hegyközségi rendtartás* ügyét is megsürgette a magas minisztériumban. És a *miniszter csudáltnak* adott kifejezést, hogy még most sem küldötték le. Mi is csudálkozunk bizony ezen a késedelmen és hogy ez a kölcsönös csudálkozás meddig fog tartani, arra kíváncsiak vagyunk.

A szatmári Kölcsey-kör f. hó 8-án d. e. 11 órakor a városháza nagy tanácstermében évi ünnepélyes közgyűlést tartja, melyre a köz tagjai és az érdeklődő nagy közönség ez uton is tisztelettel meghívatik.

A kerületi tornaversenyre tegnap érkeztek be a jelentkezések; a vidéki intézetek 519 tanulóval jelennek meg. A helybeli kir. kath. főgymnázium 130, a helybeli ev. ref. főgymnázium 120, és a helybeli kir. kath. fitanítóképezde 32 tanulóval. A versenyben tehát 801 tanuló vesz részt. A vidéki tanulókat 53 tanár kíséri. Oly szép számmal jelentkeztek a tanulók, hogy panasza nincs okunk.

Áthelyezés. A vall. és közokt. miniszter *Nyegrus* Gizella magyarköblösi állami elemi iskolai tanitónőt a tordaturai állami elemi iskolához helyezte át.

Dr. Fodor Ferencz műtő (operateur) képesített tisztí orvos és egészségtanár, ki tanul-

mányai befejeztével különböző klinikákon és külföldön tett tanulmány után bővítette orvosi ismereteit, többször pályadíjat nyert, városunkban telepedett meg.

A kath. kaszinó e hó 8-án vasárnap délután 4 órakor közgyűlést tart, melynek tárgya a tisztújítás leend. — A kaszinó tagjait a választó gyűlésre ez uton is meghívja az elnökség.

Sok kerékkötője van még mindig városunkban az ipartestület megalakításának. Szomorú dolog, hogy nem lehet hát iparosaink egy részét meggyőzni arról, hogy saját érdekeik ellen küzdenek azok a mesteremberek, kik az ipartestület létesítését megakadályozni törekkenek. Most már harmad izben tesznek értelmesebb polgártársaink kísérletet, hogy végre valahára városunknak is legyen ipartestülete. Mint halljuk a minisztériumtól akarnak engedélyt kérni, hogy az ipartestület elnökeit el nem ismerő ipartársulatok kizárásával csak azok részére állítsák ipartestület, kik azt óhajtják.

Dalegyesületünk a honvéd zenekar közreműködésével ma (szerdán) este fél nyolcz órakor a városi színházban a nőegyesület és dalegyesület javára hangversenyt rendez. A műsor már ismeretes. A közönség szives figyelmébe és pártfogásába ajánljuk városunk e derék egyesületeit.

A Szatmár egyházmegyei kath. irodalmi kör feledhetlen világi elnökének b. *Kováts* Eduárd kir. tanácsosnak ravatalára díszes koszorút helyezett, és a temetésen dr. *Steinberger* Ferencz alelnök élén több taggal képviselve volt.

A torna-egyesület nem tarthatta meg a gyalog és kerékpár versenyt vasárnap, mert már napokkal előbb a rossz időjárás alkalmatlanná tette az utakat. De a versenyre kitűzött nap reggele sem volt valami biztató. A verseny különben a következő vasárnap meg lesz tartva, ha...

A népfürdő ügye, melynek felállítását oly sokszor sürgették a helybeli lapok, közeledni kezd a megvalósulás stádiumához. A városi főmérnök benyújtotta tervezetét, melyet a bizottságok el is fogadtak. E szerint 100—100 m² területen két kosár állíttatnék fel, az egyikben a fürdés ingyen, a másikban 5 kr. díj mellett történhetnek. Az építés költségei 4300 frtba a felügyelet évenként 192 frtba kerülne.

Feltételes szabadságra lett bocsátva Illaváról *Sepsy* Elek, kit a bíróság 10 évi fegyházra ítél. Teljesen megvénült, betegségtől van elgyötörve, még legközelebbi rokona sem volna képes ráismerni. Azt hajtogatja, hogy ártatlanul szenvedett.

Jég a szatmári hegyen. Mint értesülünk a szatmári hegyen a mult héten jég esett, mely a szőlőkben és gyümölcsfákban érzékeny károkat okozott.

A Magyar Szemle Emlék Albuma pompás kiállításban jelent meg; legkiválóbb írónk egész gárdája írja bele a szebbnél-szebb elbeszéléseket. Jelen számunkban közlünk egy szép elbeszélést *Sziklai* Jánostól. Az album ára 12 korona.

Schwarz Vilmos debreczeni butorgyáros fióküzletet nyitott városunkban, mely a Deákterén a Papolczy-féle palotában van elhelyezve. Saját készítményű butorait jótállás mellett hozza forgalomba s a munka kitűnő voltáról szavattosságot vállal, miért is mai számunkban közölt hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét

V i d é k.

Nagy-Károly, május 2.

A *dalkör* május közepén hangversenyt rendez, melyen többi között Fátyol József leg-szebb svéd- orosz dalait fogja bemutatni. A produkció a „terített asztalok” mellett fog megtartatni, mely eddig bevált.

A *legényegylet majálisa* elég szép számu közönséget hozott össze, pedig a változó időjárás s a keres. thány miatt az ellenkezőt lehetett várni, mert a liszt kilója 25 kr., a zsír literje 96 kr., a megelhetés kivált a kis iparos körökben nagyon nehéz, kereset alig van. De hát a fiatalság táncolni, mulatni szeret s felhasználja az alkalmat, bárhol kínálkozik. N. Károly meg mindig mulatós város volt.

Házak számozása. A városházán egyre gyártják a különféle szabályrendeleteket, de azt

Biz ez igaz. Hát építsük föl ennek az egy szerencsétlennek a házat; még mindig marad elég a többinek arra, hogy meg se érezzék az összeget, a mi ennek az egynek oly végtelen sok: egész élet, egész mindenség, egész boldogság.

Küldünk neki háromszáz forintot.

Azon föl lehet építeni egy csinos falusi házikót. Tudtuk hogy lehet jóval kevesebbel is; de legyen szép háza a derék embernek, örüljön utolsó pillanatáig bizalmas szive, mely megtalálta Isten szolgájának szavaiban azt a helyes utat, melyen a segítség forrásához juthatott.

Egy hónap mulva visszajött ugyanattól a lelkesztől kétszáz forint.

Árva Sajó Péter (gondolhatják most már olvasóim, hogy az igazi nevét nem irtam ki, mert azt nem is szabad; mert a dolog szóról-szóra megtörtént, úgy, a hogy elmondtam), Árva Sajó Péter megáldja még a haló porukban is azokat, a kik rá gondoltak, a kik szerencsésé tették egész életére, de háromszáz frt. nem kellett neki. Ő csak a házikóját akarta fölépíteni. Az meg kikerült száz forintból. Még egy kis föle is volt, azt odaajándékozta napszám helyett annak a legénynek, a ki olyan jó volt, hogy segített neki az építésben.

Hogy meg ne bántsa a jó urakat s ne gondolják, hogy kevélységből beszél, vagy ki akarta figurázni a kegyesszívűségüket, hát elküldi a számadást is. Meg van abba írva hitelesen, azok által a kiktől a fát, szegyet, zsuppot, meszet vásárolta (lehet, hogy azok is engedtek valamit, de annyit számítottak mint a mennyi be van írva), hogy nem került az egész építés kerek száz forintba. A többi pénzhez nincs hát jussa, mert ő a házára kérte a pénzt s nem is kell egyébre. A kenyerét megtermi két munkás tenyere.

S mit is csinálna azzal a rengeteg pénzzel? Mert azt mondta a tisztelendő ur is, hogy megtarthatja becsülettel. Neki küldték. Ő napszámba járó ember; ahhoz ért, azt megszokta, a mi kell neki, azt megkeresi; ha földet venne rajta, elszántanák a szomszédok, nem lenne módja pörösködni velük; ha eltenné, kiásnák a tolvajok, vagy talán még — Uram bocsá! — rossz életre csábítaná, iszákosságra, kártyázásra... Nem, nem. Lesz még szegény kárvalott ember, a kinek igen jól esik.

És visszaküldötte a kétszáz forintot.

Ez megtörtént szóról-szóra, az Urnak ezernyolczszázkilencvenharmadik évében.

Sziklay János.

nem gondolja senki, hogy a házakat utcák szerint számozzák. Még mindig a falusias folyó számozás járja nálunk.

Villámcsapás. Péntek délután hirtelen zivatar kerekedett, sugárban zuhogott a zápor és harsogott az ég. Két helyen le is csapott. A Rozália kápolnának ablakait zuzta össze a menykő, Balikáéknál pedig egy öreg takarítónőt (Szegediné) csapott agyon. Az illető az asztal mellett a függő lámpa alatt ült, midőn a menykő a kéményen keresztül a konyhába ütött, itt a villamos csengő drótjain a szobába hatolt, hol a lámpát s az asszonyt zuzta össze, aztán az ablaktáblát furta keresztül.

Übressen május 1-én éjjel után 1 óra-
kor ismét rémületes félelem támadt. A harangokat félre verték; tűz ismét! Hat lakóház és melléképületek égtek el. Isten nevében kérem az egyházi és világi urakat, ha segíthetnek, küldjék pénzbeli adományait hozzá, hogy igazságon szétoszthassam. A tűzkárosultak száma, templomunk és iskolánk kivül 55. Übress, 1898. május 1. Fialkovszky plébános.

Terményárak.

Termény métermázsánként	Szatmáron			
	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza — — —	13	50	14	—
Kétszeres — — —	—	—	—	—
Rozs — — —	8	—	8	50
Árpa — — —	7	—	7	50
Zab — — —	7	50	—	—
Tengeri — — —	6	50	7	—
Kása uj — — —	—	—	—	—
Fehér paszuly — — —	6	50	—	—
Tarka „ — — —	6	—	—	—
Szilva — — —	17	50	17	—
„ füstölt — — —	—	—	—	—
Repeze — — —	—	—	—	—
Krumpli zsákja — — —	1	80	2	20
Szalonna — — —	—	—	—	—

ÁRJEGYZÉK.

Bölönyi László.

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL.

Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

kilo I. rendű marha hus	—	—	52	kr.
„ Sertés hus	—	—	56	„
„ Borju hus	—	—	60	„
„ Bányás hus	—	—	48	„
„ Friss disznózsir	—	—	76	„
„ Vastag szalona	—	—	68	„
„ Háj zsirnak	—	—	68	„
„ Paprikás szalona, vékony stráf	—	—	84	„
„ Fehér sós szalona táblákban	—	—	72	„
„ Kolozsvári páczolt szalona	—	—	84	„
„ Füstölt szalona táblákban	—	—	72	„
„ Páczolt sonka esonttal 1 frt.	—	—	—	„
„ „ esont nélkül 1 frt.	—	—	10	„
„ „ kifőve — 2 frt.	—	—	—	„
kilo Friss kolbász bors., ezitr., fokh.	—	—	70	kr.
„ Füstös kolbász fokh. bors.	—	—	80	„
„ Lengyel kolbász — — —	—	—	80	„
100 pár finom virsli — — —	—	—	4	frt
100 drb szalvalád — — —	—	—	4	„
100 pár frankfurti tormás — — —	—	—	6	„
1 kilo Májsajt — — —	—	—	80	„
„ Párizsi sajt — — —	—	—	80	„
„ Czitromos sajt sült — — —	—	—	80	„
„ Disznófej sajt — — —	—	—	64	„
1 db. Páczolt marha nyelv — — —	—	—	80	„
1 kilo Tepertő — — —	—	—	64	„
1 kiló Vegyes hideg felvágott	—	—	80	„

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik Zsir és szalona nagybani eladás.

Tisztelettel

Bölönyi László.

Szives tudomásul.

A közeledő **tavaszi és nyári** idény alkalmából bátorkodom a n. közönség b. figyelmét felhívni a helyben Deáktéren, Antal Dániel ur háza alatti bolthelyiségben, gr. Károlyi-ház mellett levő **szücs-üzletemre**, ahol

téli ruhákat nyári gondozásra

jutányos árban alvállalok és az azokon levő kisebb javításokat **díjtalanul** eszközölöm. Kívánatra a **ruhaneműekért házhoz küldök.** Egyszersmind tudomásra hozom, hogy az ugyanezen üzlethelyiségben levő

keztyüs üzletemben

minden e szakba vágó munkát, u. m. **keztyütisztításokat és javításokat, sérvkötő, haskötő, suspensorium,** valamint mindenféle **kötszer** készítését a lehető **legolesőbb árban** vállalom fel. Nagy raktárt tartok minden e szakba vágó **gummi árukból,** u. m. tejszívó-készülékek, feeskendők, méhkoszorúk, légpárnák stb. ugyszintén **irrigátor készletekből.** — **Pinczértáskák és nadrágtartók** nagy választékban. — A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam

Egy jócsaládból való fiu | teljes tisztelettel **Görömbey János,** szücs.
tanulóul felvétetik. | Deák-tér, gróf Károlyi-ház mellett.

A nyári gondozás alatt lévő téli ruhák tűz ellen biztosítva vannak!

A nyári gondozás alatt lévő téli ruhák tűz ellen biztosítva vannak!

9 es számú „Zuckerin.”

Adagtablettekben oly édesítő erővel bír, hogy

1/2 kilo czukor édességi értéke csak 3 és fél krajczárba kerül.

Egy krajczárért 6 csésze kávé lehet megédesíteni. — Olesőbb tablették is kínálatnak, azonban

csak kizárólagosan „ZUCKERIN“ tabletteket kérjünk.

Kapható vegyesáru-üzletekben. — Raktárakat létesít:

DÁVID JÓZSEF, ARADON.

Ügynökségi és bizományi üzlet.

Mérték nélküli megrendeléseknél kéretik egy használt lábbeli beküldése.

Készletben vannak saját készítményű férfi cipők.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben öt év óta fennálló s jó hírnévnek örvendő s jelenleg ngs. dr. **Lengyel Géza** ur Kazinczy-utca 3-ik számú házában levő

cipész műhelyemet

a tavaszi idény alkalmából a fővárosból a modern kor összes vivmányainak megfelelőleg mindennemű különlegességi bőrneműekkel rendeztem be. Műhelyemben állandóan fővárosi munkásokat alkalmazok. Eddigi működéssel az intelligens közönséget szerencsés voltam megnyerni. Lelkiismeretességgel, szakszerűséggel és különösen kiváló pontossággal arra törekszem, hogy a közönséget ezentul is magamhoz vonzzam. Raktáron tartok mindennemű különlegességu finom és színes **bőröket**, mi lehetővé teszi, hogy a legjobb és legkönnyebb **czipőket** is elkészíthessem. Sürgős megrendeléseket 24 óra alatt is elkészítek. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve maradtam kész szolgálattal

Klein Ignác,
cipész.

Készletben vannak saját készítményű férfi cipők.

Vidéki megrendelések gyorsan és a legpontosabban eszközöltetnek.

Elvállalok képkeretezéseket a legfinomabb kivitelben, ablak javításokat háznál is végeztek.

GYÖRY KAROLY
ÜVEG- ÉS PORCELLÁN KERESKEDÉSE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR.

Ajánlom dusan felszerelt üveg- és porcellán kereskedésemet, mint legolcsóbb bevásárlási forrást.

<p>Építkezők figyelmébe.</p> <p>Belga (solin) vörös jegyű cseh, kék jegyű magyar, mintázott és homályos táblákra ez idényre igen olcsó árakat szabtam, ez üzletégre nagy súlyt fektetek. Kérem saját érdekében is költségvetésemet bekérni, a munka szolid kiviteléért jótállást vállalok.</p> <p>Gazdasszonyok figyelmébe</p> <p>Brünni vaslemez főző-edények, serpenyők, veldinigok, szabadalmazott kávéfőzők, peccenyestűk, evőeszközök, husverők, főző- és konyhakanalak, pörköltök, dobozok, reszelők, darálók, sütő formák és még sok használati cikkek nagy választékban.</p>	<p>Házassulók figyelmébe.</p> <p>Menyasszonyi kelengyék, étkező, kávé-, teás, fekete kávé készletek legfinomabb carlsbadi porcellán, ugyszintén angol (fajans) és magyar majolika több mint 100 minta van állandóan raktáron. Ivó készletek, francia (bakarát) cseh beégett és magyar mintázott, bámulatos olcsó árban.</p> <p>Vendéglősök figyelmébe.</p> <p>Törvényesen hitelesített üvegek és porak a legújabb mintákban, sörös pohár 0.5, 0.3, 1/4 l. Berndorf Alpacca és ezin acél evőeszközök, Kávé-álcák, fehér és mintázott kávéházi edények, porziós ovások és vizes palaczkok kedvezményes árban.</p>
--	---

Ditmár R. szalon, ebédlő- hálószoba-lámpák, álló és asztali lámpák, kerti lámpák.

Csillár petróleum literje 20 krajczár.

Kész ablakok minden nagyságban. — Csillár petróleum literje 20 krajczár.

A debreczeni első takarékpénztár
jelzálogi bekebelezés mellett 40
évi, vagy rövidebb lejáratu
készpénz vagy zálogleves
törlesztéses kölcsönöket
és
váltóhitelt
engedélyez

a legméltányosabb kamat és feltételek mellett. Megkeresésre összes üzletágainkra vonatkozó értesítést készséggel szolgálunk.

A bekebelezési ügyletek gyors és jutányos kereszttől vitelére ajánljuk takarékpénztárunk bizalmi ügyvédjét **des Combes Henrik** urat (lakik Debreczen Piac-u.eca 2145. sz.) ki is a takarékpénztár által megállapított legjutányosabb **dij-tariffa** számítása mellett az öt megkereső feleknek szolgálatára áll.

RÁTH MÓR
kiadásai Budapest (Haas-palota.)

Korszerű művek.

1898: II. törvények. A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról, a vonatkozó cseléd-, bűntető, kihágási, végrehajtási, erdő és egyéb törvények határozmányainak figyelembevételével, jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta dr. Krejcsi Rezső, a budapesti keresk. és iparkamara másodtitkára stb. A végrehajtási rendelettel és eljárás szabállyal 60 kr.

Ugyanaz az 1876. cseléd és gazda közötti viszonyról, a gazd. munkásokról és napszámosokról szóló törvénynevel 1 ft.

Dr. Márki József: Dózsa György és forradalma. Jutalm. pályamű 1 ft.

Bárá Eötvös József: Magyarország 1514-ben. (Dózsa-lázadás kora.) Regény 2 kötet, 3 ft.

Horváth Mihály. Magyarország függetlenségi harczának története. Ezen classicus műnek a nagy napok 50-ik évfordulójára alkalmával kiadott rendkívüli jutányos teljes kiadása. 3 nagy kötet. Ára csak 5 ft.

Mészáros László. 1848-as hadügyminiszter emlékiratai. 2 kötet 6 ft. — Élete és külföldi levelei. 2 ft.

Papp Dénes: A magyar nemzetgyűlés Pesten 1848-ban. Az első képviselői országgyűlés részletes naplókönyve. 2 kötet. Leszállított ára 6 ft 50 kr, helyett 4 ft 50 kr.

Arany János eddig ismeretlen műve, az összes és hátrahagyott munkák diszkidásának új, befejezett kötet: Katona J. Bánk bánja. Arany János jegyzetivel és tanulmányaival, és A. L. bevezetésével 2 ft. Az összes munkák kötetéhez hasonló diszkidásban 3-20 kr.

Arany János és Petőfi Sándor levelezése. Petőfi Aranyhoz intézett levelének és Arany válaszána hasonmásával. Arany Petőfi-re vonatkozó költeményeivel és Arany László előszavával 1 ft 60 kr. Diszkidásban 2 ft 60 kr.

Arany János. Rákóczy (1848. Augusztus) Zichy Mihály rajzaival. Fényes facsimile kiadás. Pergament borítékban 3 ft.

Petőfi Sándor. A hóhér kötele. Gyémánt kiadás. 60 kr. Diszkidásban 1 ft 50 kr.

Coriolanus. Ista Shakspeare. Fordította Petőfi Sándor. Illusztrált diszkidás. Csiky G. bevezető tanulmányával és magyarázó jegyzetivel 90 kr.

Ugyanaz: Kis 8° kiadás 40 kr. Disz. köt. 80 kr.

„Megrabolta a természet minden szépségét, mi csak azt szedgetjük, mit ott hagyni ópen kedve volt.” Petőfi.

Petőfi S. A hóhér kötele. James. Robin Hood. Fordította Petőfi Sándor. Egy kötetben 1 ft 40 kr.

Jókai Mór. Életéből. Diszkidás 2 ft. Diszkidás 3 forint.

Ezen Jókai lángszóval oly fényesen és megragadóan megírt visszaemlékezések legnagyobb része a szabadságharc és Petőfi életéből vannak merítve.

Horváth Mihály. 25 év Magyarország történetéből 1821-1848. 3 nagy kötet, 3-ik javított kiadás. Ezen hazánk újjászülésének classicus története ideiglenesen 10 ft helyett 6 ft rendkívül leszállított áron kapható.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére
a „vörös kereszt”-hez.

Kitüntetve :
Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Boulogne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS
IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl az 1898-ik tavaszi és nyári idényre:
papi-, rend- és világi
RUHÁKAT;

különösen :
meleg téli **havelokokat**, s. p. finom fekete palmerstonból ujjak nélkül 18 ft, ujjakkal 24 ft.; ujjakkal és valódi széles prém-gallérral, bélelve 34 ft.

Biretumok, kollárék,
chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, eingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és diszes kivitelben. **Szövetek méterszáma** is eladatnak.

Egyházi szerek
végleges megrendelés után olcsón szállíttatnak.
Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók
gyára.

Oberbauer Alajos
utóda,

József főherceg cs. és kir. fensége
és Klotild főhercegné asszony ó cs.
és kir. fensége udvari szállítója.

Gyár és raktár:

BUDAPEST,

Váci-utca 14. szám.

Alapított 1863-ban. Ötször kitüntetve.

Ajánlja:

miseruha és egyházi szerelvények-
ből dusan felszerelt nagy raktárát,
mely bővelkedik góth-, román és renaiss-
sance-stylü ruhákban, valamint ponti-
fikáló szerekben,

**Egyházi és egyleti zászlókban,
ércz- és faárúkban stb**

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és
bérmentesen küldetnek.

Oltáregyleti szállító

Saját készítményü fehérenemüim

A tavaszi idény alkalmából

van szerencsém Szatmár város és vidéke n. é. közönségé-
nek szives tudomására adni, hogy mint eddig, úgy most is

HAZAI IPARCSARNOKOMBAN

a legnagyobb választékban érkeztek idényezikkek, u.m.

a legujabb divatu

NŐIRUHA SZÖVETEK

hozza megfelelő díszítések; továbbá a magyar ipar legujabb remek

NAPERNYŐI,

valamint valódi hazai készítményü tiszta gyapjuból készült

férfi ruhakelmék, posztók,

úgy öltönyökre, mint tavaszi felöltőkre és köpenyekre; férfi ingek-
kalapok, nyakkendők dus választékban. Gyári raktári: valódi sze-
pességi lenvásznak, damaszt asztalneműek, kávék terítékek, ág-
neműek, siffonok, törölk, törölközők stb., saját készítményü
fehérenemüimből a legszebb

menyasszonyi kelengyék,

a legrövidebb idő alatt a legszolidabb kivitelben, mindig a legjutányosabb
határozott árakon számíttanak, melyekkel a versenyt bármely fővárosi
czégekkel szemben mindenkor kiállani képes vagyok; ezeken kívül a

legnagyobb szőnyeg raktár,

függönyök, ággyterítők, asztalterítők és sok más cikkek dus
választékban vannak.

A n. é. közönség szives pártolását kérve vagyok kész szolgálattal:

Páskuj Imre.

Vidékre mintákat és árjegyzéket szivesen küldök.

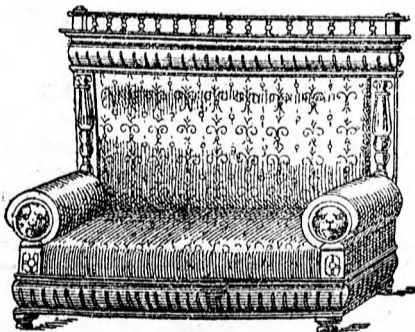
Az ezredéves országos kiállításon

Millenniumi éremmel kitüntetve.

Alapított 1875.

Legelső és legdusabban berendezett új

BUTOR

ÁRUHÁZ

több mint 200 szobaberendezés készletben

SCHWARZ VILMOS

DEBRECZEN.

Fióközlét: **SZATMÁR** Deák-tér.
Papolyo-palota

Saját gyártmány! Kitünő munka! Jótállás mellett!

Ujjonnan felépült dus raktáramban és gyáramban több mint 200 szobaber-
endezés készletben van és mindennemü butorok a legogyszerübbtől a legfinomabb
kivitelig jutányos ár mellett kaphatók.

Kívánatra minták, rajzok és költségvetéssel díjmentesen szolgálók.

Gyors és pontos kiszolgálás biztosítottik.

Alapított 1875.

**ORGONA-ÉPÍTÉSI
MŰINTÉZET**

Rieger testvérek

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr.
Szil.) es. és kir. udvari orgona-gyára-
nak fiókja. Legolesőbb árakon kiváló
orgonákat szállítanak.

A czég 23 évi fennállása óta

540 új orgonát

épített, melyek közül 186 esik Ma-
gyarországra, a többit Norvégiába,
Németországba, Romániába, Orosz,
Olasz és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Több éremmel kitüntetve.

Több éremmel kitüntetve.

15272/1897 tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szatmárnémeti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az aradi ipar és népbank Békés megyei fiók intézete vegrehajthatónak Szentpéteri Rozália férj. Ujhelyi Tiborné vegrehajtást szenvedő elleni 670 frt, tőkekövetelés és járulékaik iránti vegrehajtási ügyében a szatmárnémeti kir. törvényszék területén lévő Szatmárnémetii határban fekvő a szatmárnémetii 5803 sz. tjkvben az A + 1 rendsz. 1981 hrsz. alatt foglalt ingatlanságra 447 frtban az A + 2 rsz. 1989 hrszám alatt foglalt ingatlanságra 93 frtban az A + 3 rsz. 1997 hrsz. a. foglalt ingatlanságra 221 frtban az A + 4 rsz. 2304. hrszm. alatt foglalt ingatlanságra 166 frtban. Az A + 5 rsz. 4987 hrsz. a. foglalt ingatlanságból a Szentpéteri Rozália illetőségére 239 frt. 62 krban az A + 6 rsz. 5015 hrsz. a. foglalt ingatlanságra 483 frtban, az A + 7 sz. 5256 hrsz a. foglalt ingatlanságból a Szentpéteri Rozália illetősége 202 frt. 50 krban, az A + 8 rsz. 5365 hrsz. alatt foglalt ingatlanságból a Szentpéteri Rozália illetőségére 220 frt. 12 frt. 12 krban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898 évi Junius hó 3-ik napján dél e. 9 órakor ezen kir. tszék. mint tkvi. hatóság árverési helyiségében (földszint 14 ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át 44 frt, 70 krt, 9 frt, 30 krt. 22 frt 10 krt. 16 frt. 60 krt. 23 frt. 96 krt, 48 frt. 30 krt, 20 frt. 20 kr. és 22 frt 01 krt. készpénzben, vagy az 1881: LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Szatmárnémetiben a kir. törvényszék mint tkvi. hatóságnál 1898 február 4-ik napján.

Krasznay Sándor

kir. törvényszéki albiró.

Tüzifa eladás.

A Neuschloss-féle fűrészgár által Szatmár városától megveit erdőterületen az összes tűzifa eladásával megbízatván, annak eladását úgy nagyban, mint kocsinyben én esz-közlöm.

Ölenkinti eladás az erdőben történik úgy mint eddig.

Testfának öle az erdőben 140 c/m magas 6 frt 20 Botfának " " " 140 " " 4 frt 20

Forgácsnak " " " 3 frt 20
Szabad rakodás 2' ló után 1 frt -
Galynak öle - 50

Szatmáron, a Lövölde melletti faraktárban

Egy öl fiatal tölgy testfa 8 frt - kr.
" " " " házhoz szállítva 8 frt 60 kr

" " " " Ez iránti megrendelések levelezőlap útján is eszközölhetők.

Készpénzfizetés mellett, nagyobb vételeknél árkedvezményt is nyujtok.

Községeknek, egyházaknak ugy szintén egyeseknek ha többen közösen nagyobb mennyiséget vesznek, a községi bíró kezessége mellett hitelbe is adok.

Május hónapban a községekben személyesen fogok megjelenni, addig is kérem ez ügyet kellőleg elkészíteni, hogy gyorsan végezhessek.

Tisztelettel

Kovács Ábrahám,

fakereskedő Szatmáron, — faraktára a vasut mellett,

1.000,000 korona nyerhető

Egy millió

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékban

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyere-mény a játékterv 9 §. szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyujt, és pedig:

100.000 eredeti sorsjegy **50.000 pénznyereményt.**

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyere-mény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kor-mány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid-ideőkben kisorsoltatik, mikor is a nyert összeg a szeren-és nyere-mény készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész eredeti sorsjegy 6 frt — kr.
Fél " " 3 " " "
Negyed " " 1 " " 50 "
Nyolezad " " 0 " " 75 "

Az összegnek postautalványon való vételo után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvénynyel. Kivánatra utánvétellel is küldjük a sorsjegyeket. Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási program-mot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreket kockáztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyere-mény nagyon kérdésos. Ennél fogva kockáztassunk egy sorsjegy vétellel arány-lag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan el-fogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelménynyel ne késünk, és körjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. é. május 11-ig

midőn a huzás napja van, hozzánk beküldeni.

Fehér Lajos és társa

m. k. szab. osztálysorsjáték főelárusítói.

BUDAPEST, Gizella-tér 5. sz.

Játékterv a II. sorsjátékhoz.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték 50000 nyere-ményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a leg-nagyobb nyere-mény

1.000.000 korona
Egy millió

A nyere-mények következőleg vannak beosztva:

Nyere-mények:	Korona:
1 à	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200, 170 130
	100, 80, 40 korona.

50 000 nyer. és 13 160 000 korona értékben,
melyek hat osztályban kisorsol-tatnak.

Első osztály.	Második osztály.	Harmadik osztály.	Negyedik osztály.	Ötödik osztály.	Hatodik osztály.
<i>Betét 12 korona.</i> (Beleértve 2 korona gyűjtődij.) Huzás: 1898. május 11. és 12.	<i>Betét 20 korona.</i> (Beleértve 2 korona gyűjtődij.) Huzás: 1898. Junius 7. és 8.	<i>Betét 32 korona.</i> (Beleértve 2 korona gyűjtődij.) Huzás: 1898. Julius 6. és 7.	<i>Betét 40 korona.</i> (Beleértve 2 korona gyűjtődij.) Huzás: 1898. auguszt. 3. és 4.	<i>Betét 32 korona.</i> (Beleértve 2 korona gyűjtődij.) Huzás: 1898. auguszt. 24. és 25.	<i>Betét 24 korona.</i> (Beleértve 2 korona gyűjtődij.) Huzás: 1898. szeptember 14.-től októ. 13-ig.
Nyere-mény Korona	Nyere-mény Korona	Nyere-mény Korona	Nyere-mény Korona	Nyere-mény Korona	Nyere-mény Korona
1 à 60000	1 à 70000	1 à 80000	1 à 90000	1 à 100000	1 à 100000
1 " 20000	1 " 25000	1 " 30000	1 " 30000	1 " 30000	1 " 30000
1 " 10000	1 " 10000	1 " 20000	1 " 20000	1 " 20000	1 " 20000
1 " 5000	1 " 5000	1 " 15000	1 " 15000	1 " 15000	1 " 15000
3 " 2000	3 " 3000	3 " 10000	3 " 10000	3 " 10000	3 " 10000
5 " 1000	5 " 2000	5 " 5000	5 " 5000	5 " 5000	5 " 5000
8 " 500	8 " 1000	8 " 2000	8 " 2000	8 " 2000	8 " 2000
30 " 300	20 " 500	10 " 1000	10 " 1000	10 " 1000	10 " 1000
50 " 100	60 " 300	70 " 500	70 " 500	70 " 500	70 " 500
2900 " 40	3900 " 80	4900 " 130	3900 " 170	3900 " 200	3900 " 200
3000 nyer. Kor. 240000	4000 nyer. Kor. 477000	5000 nyer. Kor. 898000	4000 nyer. Kor. 934000	4000 nyer. Kor. 1061000	

Bevétel

100000 sorsj.	I. oszt. à kor. 10	1000000
97030 "	II. " " " 18	1746000
93000 "	III. " " " 30	2790000
88000 "	IV. " " " 38	3344000
84000 "	V. " " " 30	2520000
80000 "	VI. " " " 22	1760000
		Kor. 13,160,000

MÉRLEG

3000 nyerem.	I. oszt.	240000
4000 " "	II. " " " "	477000
5000 " "	III. " " " "	898000
4000 " "	IV. " " " "	934000
4000 " "	V. " " " "	934000
30000 " "	VI. " " " "	1061000
		és 1 jutalom 950000
		Kor. 13,160,000

Legnagyobb nyere-mény szerencsés esetben korona 1.000,000 (Egy millió.)

1 jut. kor.	600000	600000
1 nyer. à	400000	400000
1 " "	200000	200000
1 " "	100000	100000
1 " "	60000	60000
1 " "	40000	40000
2 " "	30000	60000
3 " "	20000	60000
20 " "	10000	200000
50 " "	5000	250000
400 " "	2000	800000
720 " "	1000	720000
1000 " "	500	500000
27800 " "	200	5580000
30000 nyer. és jut.		9550000

A melléklet 480 nyere-mény közt huzás-tik utolsóknak ki, kapja a jutalmat